

הרב ברלין - לא שמעתי. בלומנפלד נאם נאום יפה,
אוסישקין דבר נגד עבר הירדן ואני הייתי האחרון בוכוח היום.

כ"ו חשוון
30 ביולי

גמרתי היום קריאת הדו"ח של פרנסש. ניסוחו ותכנו
הם יותר גרועים משחשבתי על פי רושם הרצאתו של ארל. ההנחות
וההצעות העיקריות הן:

" ברור שרכישת שטחי אדמה טבעלי אחוזה גדולים או קטנים
לשם הושבת מהגרים אינה יכולה להעשות בלי ביטול הפלחים הנוכחיים -
עד עכשיו הוגשו 3,700 הצעות (מ-1,500 שהוצעו) (סעיף 8, דו"ח א').
not viable הוא 30 דונם אדמת שלחין, 130 דונם אדמת
(סעיף 16). חנאים קודמים לתכניות פיתוח. (1) החשת המדינה,
(2) החשת חלוקת אדמת משע, (3) קביעת פקידות קרקעית בכפרים,
(4) קונטרולה של הממשלה על קרקעות במחוזות הפיתוח, (5) קונטרולה
על המים במחוזות אלה (סעיף 22) - במשך 3 שנים נגמרה עבודת
המדינה Settlement רק ב-30 כפרים. הפקידים הקרקעיים
ירשמו גם מחוטרי העבודה, העונתיים והקבועים (סעיף 47).
יש צורך בקונטרולה על העברת קרקעות בכל הארץ, וסמכות לנציב
להוציא מן הכלל מחוזות ידועים שאינם באים בחשבון תכנית הפיתוח
(סעיף 10). כל איש שהממשלה חושב צריך להשאר חוכר של המדינה (13).

נעשו בבית שאן, שביטלו ההסכם של 1921. הצעד

הבא יהיה רכישת זכויות המים, שיביא לא לידי **extrusion**

של בעלי האדמה הנוכחיים, אלא להפיכת אדמת שאין לעבדו.

1265

(סעיף 65).

לערבי מנושל יש לחת אדמה, בית ואינווונטר. למהגר יהודי מספיק לחת אדמה, המוסדות היהודים יחנו את השאר (66). שהי סכנות רציניות אורבות לפלח הערבי: הקטנת שטח אדמתו למטה מהמינימום, והעברה בלתי מוגבלת של אדמתו ליהודים או לקפיטליסטים ערבים, מה שמביא לידי נישול (69). סכנה זו מתגלה גם בהרים. במחוז הררי אחד עברו 30% של אדמת הפלחים לידי אפנדים במשך 10 שנים.

בעמק החוף יש להגביל את ההעברה החפשית של אדמה מערבים ליהודים (72). בזבז המים נראה בכל מקום (81). הממשלה צריכה להיות בעלת הזכויות על כל מקורות המים (88). יש לעשות חוק על זכויות אריסים **Occupancy Tenant** על קונטרול בהעברה קרקע, יצירת מעמד של אריסי המדינה, שלטון המדינה על מחוזים מיושבים ע"י אריסי הממשלה, החזרת שלטון המדינה על המים (90).

במחוז בית שאן יושבים על אדמת שלחין 950 משפחה. יש מקום ל-3500 בשטח המכיל 110.000 דונם שלחין, יש, איפוא, להוסיף עוד 2500 משפחה (97).

בחולה יש 165.000 דונם, מהם 65.000 שייכים לאפנדים סורים, 45000 לפלחים ובידוים, השאר לקונצסיונר (99). הביצה כוללת 30.450 דונם, מי מרום - 13.000 דונם, 11.165 דונם נעבדים - ז"א 55.415 כלולים בקונצסיה. (101) באדמת הקונצסיה יש סכסוכי גבולים עם הפלחים השכנים (104). כל אדמת החולה יש לראות כיחידה אחת בשביל פיתוח, וקונטרול של הממשלה צריכה להחפש על כל השטח ועל כל המים (106).

(leavening)

הכנסת "שאור" של מתישבים יהודים תחיש התפתחות השטח של החולה לאחר שהביצות ייושבו (107).

בעמק הירדן יש עוד 100.000 ראויים לעבוד אם אפשר להביא לשם מים. בגיפליק יריחו יש 4000 - 3 דונם שהשקאחם תלויה במעין יריחו. 1000 מהם מעובדים, השאר חפוס ע"י בידוים (108). את אדמת באר שבע אין לעבד בלי השקאה. עושים עכשיו קדיחה (108).

אדמות הממשלה:

אדמת חולה 55.415 - קונצסיה.

גיפסליק, בית שאן, צמח, גור אל פרעה 381.771 (הסכם 1921). דהנונה ומברכה (צפת) - 780 דונם, חכור לקבוצה. רקיק (עכו) 1.600 חכור ליהודי רשמיה (חיפה). 3.385 - חכירה שנחית לקה"ק, עחליה 1500 - קונצסיה יהודית (פיק"א) - סכסוך. כברה (חיפה) 8.655 קונצסיה פיק"א. שרכז (חיפה) 31.440 קונצסיה פיק"א. בצח מלביס (יפו) 2.418 - חכור לפ"ח לחמשים שנה. חולות יפו - 35.000, מהם 21.000 לראשון. ג'זיר (צפת) 418 - חכור לערבים ל-20 שנה. מנסורה (צפת) 2.500 - מיושב ערבים. צביח (נצרת) 9.548, מיושב חלקו ערבים חלקו לבית ספר כדורי. כוכב (נצרת) 30.000. אדמת קישון - 450 חדידן (חיפה) 600 - סכסוך. צרפיה (גנין) 2700 מיושב ערבים. תל אל דהב (ג'נין) 2400, מיושב ערבים. דיר גולה (ג'נין) 2.700, עקרבניה (שכם) 960, מזיעה אל חמרה (שכם) 11.300, אל פרוש (שכם) 1.656. סג'ד (רמלה) 7.000, חמדיה (רמלה) 500 - כולם מיושבים ערבים. גיפסליק יריחו 75.000, רובו לא ראוי לעבוד.

עין פסקה (יריחו) 1.300, אס-סוידה (יריחו) 17.000 - לא ראויים לעבוד. גרבה (יריחו) 108 - חכורים. גהיר (יריחו) 20.000, קצת חכור, השאר לא ראוי לעבוד. זיתא (חברון) 5.350 מיושב ערבים. חל ערד (חברון) 37.000, בלי מים. ג'לביה (עזה) 4.143 - ערבים. קופקה (עזה) 9.200 ערבים. מוחרקה (עזה) 4.580 ערבים. רפח 90.000 ערבים, מהם 70.000 לא ראויים לעבוד, (חולות). ענתא (ירושלים) 15.000 - סכסוך. חרב ועומיר (סבריא) 360 - עתיקות. טוב עלתו (עכו) 2.500 - חוה לבהמות של הממשלה. חולות עכו - 12.225 - חלק יוחזר לעירק פטרוליאום. בורג' סנסורה (חיפה) 145 עתיקות. בצח ורקי (שכם) 2.500 ביצה, נחכרת שנחית. חולות עזה 6.000. חרבת סבקה (שכם) 600, ערבים. טובס (שכם) 41.700 - ערבים. סכסוך אדמות הסכם בית שאן: עשירת סבר, עשירת גזויה, עשירת בטסווה, עיר בית שאן, כפר טרין, צמח, כפר מצר, כפר סירה, כפר דנה, כפרה כפרי כוכב והנה, כפר מטילה, כפר ג'בול, כפר יובלא, כפר בירה, כפר מורסה, כפר סמריה, כפר פרוונה, כפר שרפיה, כפר חל אל שק כפר גשר מגמע, אדמת גור אל פרעה.

הדו"ח השני דן על 1 (ישוב המנושלים, 2) עזרה להתישבות יהודים, 3) מניעת עכובים ל- 4) ואימוץ פיתוח הארץ בשלמותה.

עד 1 אפריל נבחנו 1367 תביעות ונשלחו לסוכנות היהודית. 72 תביעות אושרו ע"י פרנטש, 80 - רק באופן זמני, כלם מודי חורית. 648 נידחו. פ-ש מסער שיאושרו 2000 - 1

חביעות. (סעיף 7). אין עודף קרקע בארץ בטובן המקובל (9)
Surplus land יש רק אלה שיש להכניס בהם עיבוד יותר אינסנסיבי
(10). באדמה הממשלה בתנאים הקיימים אין מקום לקולוניזציה
או Settlement 22 (15) מלבד בבית שאן והחולה (15)
ליהודים יש ריזרבה של 40.000 בלתי מיושבים (16).
התנאים לרכישת אדמה ליישוב מנושלים: (1) ראוייה לעבוד,
(2) בעלות ברורה, (3) מחיר מתאים, (4) בקרוב מי שתיה
(5) נוחה למתישבים החדשים. Congenial (6) פנויה מאריסים, (7) חוסר
חוזה קניה ליהודים.

עד עכשיו מצא רק שטח של 15.000 שיש בהם (17) כל
התנאים הנ"ל (25) במשך 18 החדשים הקרובים אפשר יהיה לישוב
רק 200 - 1 מנושלים. ישוב משפחה ערבית יעלה 800 לא"י.
(36) (27). בשביל יהודים בא בחשבון עמק החור, בית שאן,
חולה, עמק הירדן (באר שבע - אם יתגלו מים (44).

כ"ז חמוז
31 ביולי
יום א'

ימ"א פרסמה קטעים מנאומו של ארל. - דווקא דברים
שבצנעה: על השייכים שבעבר הירדן, על הנציב. ימ"א מצטרפת
ששמעה זאת מבית הכסא הסמוך....

- הוויכוח נמשך - פותח שמוֹרֶק. שמח על שארל. דיבר
על שותפות אינסטרסטים בינינו ובין אנגליה, אבל דורש תכנית-עבודה

10000
./.